
Els eunucs a la Xina

Autor:

Data de publicació: 16-09-2017

No va existir una "dinastia d'eunucs" a la Xina. Els eunucs no eren una família governant, sinó una classe de servidors castrats que va existir al llarg de gairebé totes les dinasties xineses, assolint a vegades un poder immens des de darrere del tron.

El sistema, de fet, és encara més interessant que una dinastia pròpiament dita.

Origen i Propòsit

Origen: Els eunucs apareixen ja a la dinastia Zhou (1046-256 aC), i el sistema es va formalitzar durant la dinastia Qin (221-206 aC), amb la unificació de la Xina.

Raó d'ésser: La seva funció principal era servir dins del palau imperial, l'harem i les residències privades de l'emperador i la seva família. La castració garantia que no poguessin engendrar descendència i, teòricament, no constituïrien una amenaça per a la línia successòria imperial. A més, podien custodiar i interactuar amb les concubines de l'emperador sense sospita.

Duració

El sistema eunuc va durar més de 2000 anys, des de les primeres dinasties fins a la caiguda de la dinastia Qing (i de l'Imperi) el 1912. Va ser abolida formalment amb la creació de la República de la Xina.

Com es "succeïen"? Si no podien tenir fills...

Aquesta és la clau. Els eunucs no tenien una successió hereditària (no podien passar el càrrec als seus fills), però van crear sistemes de poder i influència alternatius:

Nomenament per l'Emperador o la Cort: Els eunucs arribaven a posicions de poder per designació directa de l'emperador, que confiava en ells com a homes sense aliances familiars externes. Sovint es guanyaven aquesta confiança servint l'emperador des de la seva infància.

Adopció de Nebots o Parents Joves: Tot i ser castrats, molts eunucs es casaven cerimonialment i adoptaven fills o nebots (a vegades també castrats) per crear "línies familiars" i passar la seva riquesa i connexions dins del sistema palatí. Això creava veritables dinasties de poder eunuc dins del palau.

Xarxes de Clientelisme i Aliances: Creaven xarxes complexes de lleialtats, reclutant i protegint nous eunucs, i aliant-se amb funcionaris civils, generals i fins i tot amb membres de la família imperial (emperadrius vídues, concubines amb aspiracions).

Control de la Informació: Com eren els únics homes amb accés constant a l'emperador i a les dones de l'harem, controlaven el flux d'informació, filtrant o distorsionant els missatges que arribaven al governant. Això els donava un poder descomunal.

Per què es parla tant d'ells? Els períodes de màxim poder

Els eunucs assoliren un poder comparable al d'un primer ministre o més en certs moments:

Dinastia Han (202 aC - 220 dC): Van arribar a controlar l'exèrcit i la successió imperial, provocant grans conflictes.

Dinastia Tang (618-907): El seu poder va ser enorme, sobretot després de la Rebel·lió d'An Lushan. L'eunuc Gao Lishi era el confident proper de l'emperador Xuanzong.

Dinastia Ming (1368-1644): L'apogeu del poder eunuc. Van controlar una policia secreta temible (la Guàrdia de Roba Brodada de Dongchang) i van dirigir expedicions marítimes colossals (l'eunuc Zheng He). L'eunuc Wei Zhongxian, a principis del segle XVII, va tenir més poder que l'emperador mateix, amb funcionaris que l'anomenaven "nou mil anys" (una al·lusió al "deu mil anys" reservat a l'emperador).

Fi del sistema

El sistema va desaparèixer amb l'última dinastia, la Qing (1644-1912), que el va mantenir però limitant-ne el poder polític. La figura de Li Lianying, l'eunuc cap de l'emperadriu vídua Cixí, és l'últim exemple de gran influència. El sistema fou abolida juntament amb la monarquia el 1912.

En resum: No va haver-hi una "dinastia eunuc", sinó una institució permanent que, com un estat paral·lel dins del palau, va acumular un poder polític, econòmic i militar colossal al llarg de la història xinesa, basant la seva successió en l'adopció i les xarxes de clientelisme, no en l'herència sanguínia.

La regla fonamental: Els eunucs eren de classes baixes

Normalment no podien ser de sang reial ni fills legítims d'emperadors o prínceps. De fet, això era tabú i estava prohibit.

El càstig de castració (anomenat g?ngxíng) era, en els seus orígens, una pena legal per delictes greus (traïció, assassinat, etc.), per sota de la pena de mort. Més endavant, es va convertir en una via per a famílies pobres perquè un fill pogués accedir al palau i millorar la fortuna familiar.

Per què els prínceps no podien ser eunucs?

Puresa de la sang imperial: Els eunucs eren considerats socialment inferiors i "incomplets". Un príncep imperial, fins i tot un fill il·legítim, portava la sang de l'emperador. Convertir-lo en eunuc hagués estat una profanació de la línia imperial i una pèrdua de status per a tota la família.

No constituïen amenaça: La castració servia, entre altres coses, per eliminar la capacitat reproductiva d'un home. Un príncep ja era un descendent legítim i, per tant, ja era una amenaça potencial per a la successió. Convertir-lo en eunuc no ho arreglaria, sinó que potser l'hagués fet més perillós (amb ressentiment i accés al palau).

Risc de venjança: Un príncep castrat que accedís a un alt càrrec dins del palau podria intentar una venjança terrible contra la família imperial que l'havia degradat.

L'excepció: Fills de concubines i la tragèdia dels "poc afortunats"

Aquí hi ha un matís important i tràgic. Mentre que un príncep amb títol mai seria fet eunuc, podia passar (rarament) amb fills il·legítims o molt marginats:

Fills de concubines de baix rang: Si una concubina caia en desgràcia o era assassinada en una lluita de poder, els seus fills (especialment si eren nens) podien ser eliminats. A vegades, en lloc de matar-los, podien ser secretament castrats i enviats a servir com a eunucs en una part remota del palau, per desfer-se d'ells sense l'escàndol d'un infanticidi.

Castració com a càstig extrem: En grans purgues polítiques, quan una branca sencera de la família imperial era acusada de traïció, de vegades els homes no eren executats sinó castrats i fets esclaus o eunucs com a càstig simbòlic d'"extinció de la línia".

Aquests casos eren extremadament rars i escandalosos. Un eunuc amb sang imperial seria un secret perillós i una bomba de rellotgeria política. Si es descobrís, probablement seria assassinat per evitar qualsevol reclamació futura al tron.

L'origen típic dels eunucs

La immensa majoria provenien de:

Famílies pageses extremadament pobres que venien els seus fills (o els castraven ells mateixos) perquè entressin al palau i poguessin enviar diners a la família.

Presoners de guerra o de tribus no-Han, especialment en dinasties com les Ming, on era una pràctica comuna.

Nens capturats o comprats que eren castrats per traficants per després vendre'ls al palau.

Cas famós: L'eunuc "príncep"

El cas més conegut que s'apropa a la teva pregunta és el de Zheng He, el gran almirall eunuc de la dinastia Ming. Era musulmà, de l'ètnia Hui, i va ser capturat de nen quan l'exèrcit Ming va conquerir la seva regió (Yunnan). Va ser castrat i fet servir com a servent en l'exèrcit abans de cridar l'atenció del príncep que després seria l'emperador. No tenia cap connexió de sang amb la reialesa, però va esdevenir una de les figures més poderoses de l'imperi.

En conclusió: La sang reial i la condició d'eunuc eren mútuament excloents per definició. L'aparador del palau necessitava homes sense llaços familiars potents ni legitimitat pròpia. Un eunuc amb sang reial hauria estat la paradoxa més perillosa possible en el sistema imperial xinès.